

Politieke Markt Relatie Omgevingsvisie Buitengebied RES Twente

21 april 2020

‘Wij zijn de eerste generatie die de gevolgen van klimaatverandering merken en de laatste die haar kunnen stoppen’

Barack Obama

Daarom is er een Klimaatakkoord opgesteld waar 30 regio’s een bijdrage aan leveren via een Regionale Energiestrategie.

- 30 Regio's wekken 35TWh op aan duurzame elektriciteit op land tot 2030 via:
 - Zonneparken
 - Windturbines
 - Zon op dak meer dan 50 PV panelen
- Na 2030 nog eenzelfde opgave tot 2050
- Transitie in de gebouwde omgeving naar aardgasvrij
 - In kaart brengen van duurzame warmtebronnen
 - In kaart brengen benodigde infrastructuur om die bronnen te benutten
 - Verdelen van de bronnen

- Twente doet aanbod voor duurzame elektriciteit opwekking van:
1,5 TWh met een verdeling van:
 - Zon op dak 21% 330 ha
 - Zon op veld 36% 630 ha
 - Middelgrote windmolens 2% 15 van 1 MW 100–150 meter
 - Grote windmolens 41% 54 van 3-5 MW 200–230 meter
- Er liggen veel kansen voor biogas, biomassa en benutten van restwarmte via een Regionaal Warmtenet en in de toekomst voor geothermie en aquathermie

In deze presentatie focussen wij ons op de bijdrage van Hengelo voor duurzame opwekking elektriciteit!

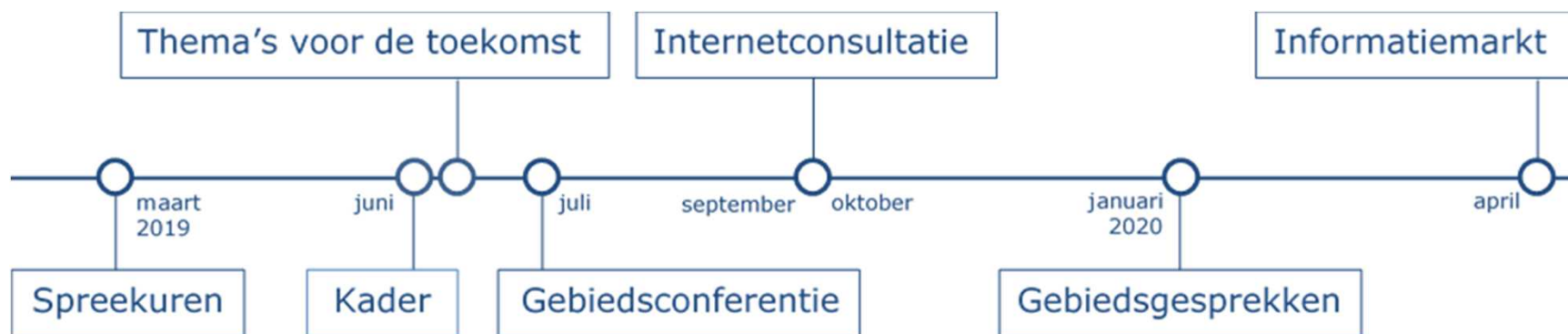
Omgevingswet als borging voor energietransitie

- Landelijk via Nationale omgevingsvisie (NOVI)
- Provinciaal via Provinciale omgevingsvisie (POVI)
- Gemeentelijk verbinding met de gemeentelijke omgevingsvisie (GOVI)

- Omgevingswet verplicht gemeenten tot opstellen omgevingsvisie
 - Lange termijndoelen
 - Fysieke leefomgeving
 - Samen met de samenleving
- Gefaseerde aanpak

Proces omgevingsvisie Buitengebied

- Thema: energie voor Hengelo

- Wind:

- Voldoet aan de wettelijke eisen
 - Langs snelwegen, op industrieterreinen
 - Winstdeling bewoners

- Zon:

- Leg eerst de daken vol
 - Langs snelwegen en stadsranden (met industrie en bedrijvigheid)
 - Landschappelijk inpassen
 - Niet ten koste van landbouwgrond
 - Winstdeling bewoners

- Thema: energie voor je huis

- Zelfvoorzienend is goed voor het milieu en geeft een goed gevoel
 - Maak slimme combinaties en gebruik wat al beschikbaar is
 - Verminder energieverbruik
 - Laat inwoners meeprofiteren van opbrengsten van energieopwekking
 - Faciliterende gemeente

- Visie op hoofdlijnen:
 - 4 ontwikkelprincipes: Verbonden met ons verleden én de toekomst
- Visie op thema's:
 - 6 integrale thema's: Toekomstvast
- Visie op gebieden:
 - Afweegbare gebieden: eventueel grootschalige opwek mogelijk na een zorgvuldige afweging (= onderzoeksgebied uitvoering RES)
 - Ongewenste gebieden: in principe geen grootschalige opwek, alleen bij hoge urgentie, als er binnen de afweegbare gebieden geen ruimte meer is én als aan strikte voorwaarden kan worden voldaan.
- Uitvoeringsprogramma omgevingsvisie Buitengebied
 - Afwegingskaders
 - Projecten
 - Omgevingsprogramma's

- Verbinding tussen de omgevingsvisie Buitengebied en de energietransitie
- Opdrachtformulering voor uitvoering Hengelose bijdrage aan de RES
- Rekening houdend met:
 - Hoeveel energie wil/moet de gemeente Hengelo opwekken?
 - RES
 - Programma Nieuwe Energie Hengelo
 - Waar is grootschalige opwek ruimtelijk inpasbaar?
 - Omgevingsvisie Buitengebied

Gehanteerde uitgangspunten:

- Twee windmolens (NEH - coalitieprogramma)
- Mee werken aan realisatie van zonneparken (NEH - coalitieprogramma)
- Eigen gronden inzetten voor de energie transitie (NEH - verzoek van de raad)
- Bevorderen zon op dak zelf, het goede voorbeeld geven (NEH - coalitie programma)
- Aansluiten bij de uitkomsten van het participatieproces Omgevingsvisie Buitengebied
- Voorrang geven aan lokale initiatieven van onderop (NEH - coalitieprogramma)
- Initiatieven uit de samenleving (Programma Nieuw Energie Hengelo)

Windmolens

- 2 Windmolens van 3 MW
 - Participatie- en omgevingsproces starten
 - Zoekgebied aanlaten sluiten op opbrengst omgevingsvisie buitengebied
- Totale opwekkingspotentie **15 GWh**

Zonneparken

- Niet in exploitatie genomen gronden
 - 10 locaties onderzocht 4 locaties haalbaarheidsonderzoek
 - totale potentie 12,5 hectare
- Meekoppelkans van lopende initiatieven ca. 12 hectare
- **Totale opwekkingspotentie 20 GWh**

Zon op dak

- Ervaring leert dat maar 33% van de daken geschikt is als 'zonnedak' (dat is 60 hectare in Hengelo):
 - bedrijfsdaken
 - daken van scholen en maatschappelijk vastgoed
 - landbouwschuren
 - daarnaast overkappingen parkeerterreinen
- Groot deel van het dak heeft gemeente geen invloed op
- Daarom is 33% niet realistische om in te brengen vanuit Hengelo
- Hengelo houdt veilige marge aan van 20% van dak (37 hectare)
- **Totale opwekkingspotentie 32 GWh**

Relatie aanbod Hengelo met de concept RES Twente

Hengelo draagt met 67 GWh bij aan het Twentse aanbod aan het Rijk voor elektriciteit opwekking (4,5 %)

Doelstellingen vanuit het programma Nieuwe Energie Hengelo bij een elektriciteit verbruik van 391 GWh

2023	20% duurzaam opgewekt	is 78 GWh
2030	40% duurzaam opgewekt	is 156 GWh
2050	Energie neutraal	is 391 GWh

Al gerealiseerd of in de pijplijn vanuit SDE+

0,7 GWh gerealiseerd

7 GWh in de pijplijn

Daarnaast nog duurzame opwekking via Twence en RWZI maar in **de RES gaat het alleen om zon en wind op land!**

Extra kans die nog niet in de concept RES Twente is ingebracht:

- **Pilot project A35 van ministerie EZK en RWS**
- Grootschalige zon langs Rijkswegen
- Is nog in de verkenningsfase
- Totale in kaart gebrachte locaties ca 75 hectare 60 GWh

Afspraken in Twente:

- In de opstap naar de RES 1.0 borgen alle Twentse gemeenten dat het aanbod in hun gemeentelijk beleid is verankerd
- Zorgen voor draagvlak en uitvoerbaarheid in dialoog met de samenleving dat gemeenten lokaal invullen

Het Twentse aanbod aan het Rijk is 1,5 TWh (1500GWh) waarvan:

- 116 GWh gerealiseerd (8%)
- 1182 GWh als voornemen in beeld (79%)
- 202 GWh nader moet worden uitgewerkt door Twentse gemeenten (13%)

▪ 7 april 2020	besluitvorming door het college van B&W
▪ 15 mei 2020	wensen en bedenkingen raad schriftelijk aanleveren
▪ 1 juni 2020	aanleveren concept RES-Twente aan het Rijk
▪ Juni - Oktober	doorrekenen concept RES-sen door PBL
▪ Oktober	duidelijkheid over extra opgave vanuit Rijk
▪ 1 februari 2021	definitieve analyse PBL en NP RES
▪ Mei - juni 2020	besluitvorming door raden, staten en besturen
▪ 1 juli 2021	RES-Twente 1.0 definitief vastgesteld

Inwoners betrekken bij de ambitie en opgave van Hengelo voor de RES Twente!

Van 'Omgevingsvisie buitengebied' naar 'Omgevingsprogramma grootschalige opwek'

- de ambitie en de opgave van Hengelo in kaart te brengen via zorgvuldig proces!
- gesprekken met de samenleving in het kader van grootschalige elektriciteit:

Wanneer: augustus tot december 2020

Met wie: de raad en de samenleving

Hoe: omgevingsproces en het gesprek aangaan =>
analyse, ophalen en inventariseren

Doel:
- gebieden vinden waar opwek mogelijk is en waar niet
- zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak voor energietransitie

“Duurzame energie opwekken is broodnodig”

Daarom graag met u in overleg over ambitie vanuit de opgaven.